

Synpunkter på ansökan om bergtäkt på Rörsås 1:5 och 11:2 Mariestad Länsstyrelsens diarie.nr 27769-2025

Inledning

Naturskyddsförening motto är "Skydda det som inte får försvinna". Mariestads naturskyddsförenings syfte är att arbeta för bevarandet av naturmiljöer och skydd för de biologiska värdena i vår omgivning. Människans exploatering av naturen för över 100 år sedan var upprinnelsen till att vi fortfarande är engagerade i dessa frågor. Dagens yttrande är färgat av försiktighetsprincipen och erfarenheten av förluster av omistliga naturvärden är för all framtid.

Bakgrund

Mariestads Naturskyddsförening ser positivt på omställningen av vårt samhälle men saknar en helhetsbild av hur denna exploatering av vår närmiljö kan försvaras utifrån den förlust av känsliga naturmiljöer ur ett samhällsperspektiv.

Handlingar

Vi har tagit del av handlingar via

<https://filskick.lansstyrelsen.se/message/igAFZIXvkPvQt6raMlNyUE>

De handlingar som är tillgängliga där är både från tidigare ansökan 2024, överklaganden och nya handlingar om den senaste ansökan 2025 vilket gör det svårt att förstå vad som söks och vilket underlag som tillhör ansökan. Vår bestämda uppfattning är att handlingar som lämnas ut i ett ärende ska bara vara handlingar om en ansökan.

Vår uppfattning är att den föreslagna bergtäkten medför så stora förluster av tystnad i området runt Lugnåsberget att förslaget inte ska genomföras.

Finns inga motiv för att skapa ytterligare en bergtäkt när det redan finns tre i drift inom kommunen.

Vi ser dessa risker som motiverar att exploatören inte ska ges tillstånd:

1 Ljutförorening av ett "tyst område"

Täkten ligger på gränsen till ett tyst område som under täktens driftstid kommer att påverkas av ljud som sprängningar, bergkross, sortering och transport som ovillkorligen vill störa långt in i det tysta området. Bergtäkten anser vi därmed är oförenlig med det tysta områdets ändamål. I synnerhet som man ansöker om möjligheten för att arbeta även nattetid. Ljudmiljön är viktig för upplevelsen av natur- och kulturmiljöområden och har stor betydelse för att nå flera miljö kvalitetsmål. De tysta områdena är ofta områden med särskilt höga naturmiljövärden samt är viktiga för friluftsliv och besöksnäring. I sökandens beskrivning av arbetstider synes bullrande arbete komma att ske dygnet runt på vardagar.

2 Påverkan på grundvatten

Föroreningar som uppstår vid en bergtäkt är inte fullständigt redovisade. Vi saknar redovisning av hur mycket odetonerat sprängämne och innehåll i dessa som kommer att påverka grund och ytvatten. Även rester av hydraulolja, smörjfetter och motorolja riskerar att läcka ut i miljön. Naturligtvis behövs ett provtagningsprogram före, under och efter exploateringar. Ansökan saknar redovisning av den kvävefixeringsbädd som omnämns i bilagor.

3 Tillskott kväve till vattenmiljön

Hur mycket kväve som kommer att belasta miljön går inte att förstå av de siffror som redovisas i bilagan Hydrogeologi. I samrådshandlingen står att ett normalår ska det ske 2- 3 sprängningar per år med 8 000 till 15 000 kg sprängämne. Påverkan på vattenmiljön är säkert högst i närliggande diken och att då hänvisa till påverkan på ån Tidan verkar lite märkligt.

4 Efterbehandling

Den handbok i hur en bergtäkt ska efterbehandlas som angavs som referens i första samrådet har inte använts när efterbehandlingen planeras.

Inga skyddshyllor, rasbranter eller slänter finns redovisade för att skapa en biologisk mångfald efter täkten är avslutad.

Om det finns handböcker som branschen hänvisar till i samråd ska de naturligtvis ligga som grund vid planering av efterbehandling i ansökan om tillstånd.

Om efterbehandlingsplanen inte ska vara med i beslutet, ska naturligtvis även grannar och andra berörda ha påverkan när den beslutas.

5 Förkastningszon

Naturskyddsföreningen är osäker på hur den förkastning som syns i markstrukturen mellan åkermark i öster och skog i väster kommer att göra att grundvattenavsänkning blir större eller i annan riktning än som är normalt i anslutning till andra bergtäkter.

6 Materialmängder

I ansökan söks tillstånd för morän och bergtäkt, vilka mängder morän respektive berg som ska tas ut per år är inte redovisat.

2025-11-02

Mariestads Naturskyddsförening genom styrelsen